Lieta Nr. C20 2029 15

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Liepājā 2015.gada 3.septembrī

Liepājas tiesa šādā sastāvā:
tiesnese I.Kadeģe
rakstveida procesā izskatīja civillietu /pers. A/ maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu bērna uzturam, un

k o n s t a t ē j a:

Prasītāja /pers. A/ 2015.gada 5.jūnijā iesniegusi Liepājas tiesā maza apmēra prasību pret atbildētāju /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu aizbilstamā /pers. C/, dzimuša /datums/, uzturēšanai mēnesī 30% no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas. Prasība pamatota uz Civillikuma 177., 179., 252., 256.pantu, 261.panta pirmo daļu, Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumiem Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam".

Prasītāja norādījusi, ka ar Liepājas rajona Medzes pagasta pagasttiesas 2002.gada 14.jūnija lēmumu iecelta par /pers. C/ aizbildni. Gandrīz 13 gadus uztur un audzina /pers.C/ savā ģimenē, veic visu viņa ikdienas aizgādību. Ziņu par bērna tēvu nav. Atbildētāja nav izrādījusi nekādu interesi par bērnu, uzturlīdzekļus nekad nav maksājusi un audzināšanā nav piedalījusies. /pers.C/ šogad beidz pamatskolu, jāturpina izglītības ieguve un jāapgūst profesija, tam nepieciešami papildus līdzekļi.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 250.^{21}pantu, atbildētājai /pers. B/ ierakstītā pasta sūtījumā uz deklarēto dzīvesvietu /Nosaukums A/, /adrese/, nosūtīts prasības pieteikums paskaidrojumu sniegšanai.

Atbildētāja sniegusi paskaidrojumu (lietas 14.-17.lapa), norādot, ka ir /pers. C/ māte. Prasību neatzīst, jo atbildētājas vienīgie ikmēneša ienākumi nav tik lieli, kādus valsts ir noteikusi par minimumu bērna audzināšanas nodrošināšanai. Piekrīt, ka saskaņā ar spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem vecākiem ir pienākums samērā ar viņu mantas stāvokli uzturēt bērnu. Norāda, ka kopš 2008.gada 13.novembra ir 2.grupas invalīde, vienīgie ienākumi ir invaliditātes pabalsts 76,84 EUR. Šī naudas summa tiek izlietota ārstniecības izdevumu segšanai un ikdienas pamatvajadzību nodrošināšanai. Nevēlas uzklausīšanu tiesas sēdē.

Ņemot vērā, ka puses nav lūgušas lietas izskatīšanu tiesas sēdē, tiesnese saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{25}panta pirmo daļu pieņēma lēmumu par lietas izskatīšanu rakstveida procesā.

Pusēm nosūtīts paziņojums saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{25}panta pirmo daļu, norādot, ka sprieduma norakstu varēs saņemt 2015.gada 3.septembrī Liepājas tiesas kancelejā.

Novērtējusi rakstveida pierādījumus lietā un apsvērusi prasības pieteikumā norādītos argumentus, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma pilnībā.

No lietas materiāliem – dzimšanas apliecības redzams, ka par /pers. C/, dzimuša /datums/, māti ir reģistrēta atbildētāja /pers. B/ (lietas 8.lapa).

No Medzes pagasta pagasttiesas 2002.gada 14.jūnija lēmuma Nr.1-6/1-2002 redzams, ka par /pers. C/ aizbildni iecelta /pers. A/ (lietas 7.lapa).

Tiesa atzīst, ka lietā nepastāv strīds, ka bērna aprūpi un uzraudzību īsteno prasītāja, pie kuras dzīvo bērns, ko apliecina Priekules novada Kalētu pagasta pārvaldes 2015.gada 4.jūnija izziņa Nr.2.9.3/25 (lietas 9.lapa).

Civillikuma 179.pants noteic, ka vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Strīdus

par uzturlīdzekļiem bērnam izšķir tiesa. Pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns ir šķirts no ģimenes vai nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem. Panta piektā daļa paredz, ka minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu.

Tādējādi atbilstoši Civillikuma 179.pantam sagaidāms, ka vecāki pienākumu uzturēt bērnu izpildīs labprātīgi. Vienlaikus, ja vecāki norādīto pienākumu labprātīgi nepilda, var prasīt tā izpildi piespiedu kārtā, tiesas ceļā nosakot maksājamo uzturlīdzekļu apmēru.

Tāpat no minētās tiesību normas satura izriet, ka tajā noteiktais vecāku pienākums bērnu apgādāt ir absolūts, beznosacījuma vecāku pienākums.

Ņemot vērā, ka likumdevējs ir noteicis vecāka pienākumu bērnam nodrošināt minimālo uzturlīdzekļu apmēru, neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, par nepamatotiem tiesa atzīst atbildētājas iebildumus, ka viņas ienākumi nav tik lieli, lai maksātu uzturlīdzekļus bērnam.

Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumi Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" noteic, ka katra vecāka pienākums ir nodrošināt katram savam bērnam uzturlīdzekļus līdz 7 gadu vecumam 25%, bet no 7 gadu vecuma līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Atbilstoši 2014.gada 2.decembra grozījumiem Ministru kabineta 2013.gada 27.augusta noteikumos Nr.665 „Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi" Latvijas valstī minimālā mēneša darba alga ar 2015.gada 1.janvāri noteikta 360 *euro*.

Līdz ar to tiesa uzskata, ka atbildētājai, neskatoties uz to, ka viņai pārtrauktas /pers. C/ aizgādības tiesības, kā arī neatkarīgi no viņas spējām un mantas stāvokļa ir pienākums ik mēnesi nodrošināt savam bērnam /pers. C/ uzturlīdzekļus Ministru kabineta noteiktajā minimālajā apmērā.

Uzturlīdzekļi tiesas noteiktajā apmērā atbilstoši judikatūrai, kas izveidojusies attiecībā uz Civillikuma normas par vecāku pienākumu gādāt par bērnu uzturēšanu tulkojumu (*skat. Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta 2007.gada 29.augusta spriedumu lietā Nr.SKC-556*), piedzenami no prasības iesniegšanas dienas tiesā 2015.gada 5.jūnija, jo ar prasības celšanas brīdi prasītāja saskaņā ar Civilprocesa likuma 1.pantu uzsākusi savu ar likumu garantēto civilo tiesību aizsardzības realizāciju.

Tiesa atzīst, ka atbilstoši Civilprocesa likuma 205.panta pirmās daļas 1.punktam spriedums izpildāms nekavējoši, ņemot vērā, ka uzturlīdzekļu piedziņa skar bērna materiālās intereses, bet saskaņā ar Bērnu tiesību aizsardzības likuma 6.pantu bērna intereses ir prioritāras.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētājas valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai.

Atbildētāja/pers. B/ paskaidrojumā norādījusi, ka ir 2.grupas invalīde un vienīgie ienākumi ir invaliditātes pabalsts 76,84 EUR, paskaidrojumam pievienojusi invalīda apliecību Nr./numurs/. Papildus lūgusi atbrīvot viņu no tiesas izdevumu samaksas.

Civilprocesa likuma 43.panta ceturtajā daļā noteikts, ka tiesa vai tiesnesis, ievērojot fiziskās personas mantisko stāvokli, pilnīgi vai daļēji atbrīvo to no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos, kā arī atliek valsts ienākumos piespriesto tiesas izdevumu samaksu vai sadala to termiņos.

Ņemot vērā, ka atbildētāja ir 2.grupas invalīde, viņas ikmēneša ienākumi ir invaliditātes pabalsts 76,84 EUR, tiesa uzskata, ka atbildētāja atbrīvojama no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 189., 190., 192., 193., 199., 204.^{1}, 250.^{27}pantu, tiesa

n o s p r i e d a:

Apmierināt prasību pilnīgi.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu aizbildnei /pers. A/, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus bērna /pers. C/, dzimuša /datums/, uzturam ik mēnesi 30% (trīsdesmit procenti) apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas līdz 18 (astoņpadsmit) gadu vecuma sasniegšanai vai apstākļu maiņai, uzturlīdzekļus piedzenot no 2015.gada 5.jūnija.

Atbrīvot /pers. B/no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos.

Spriedums daļā par uzturlīdzekļu piedziņu izpildāms nekavējoties.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Kurzemes apgabaltiesā 20 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, apelācijas sūdzību iesniedzot Liepājas tiesā.

Spriedums sastādīts 2015.gada 3.septembrī.

Tiesnese (personiskais paraksts) I.Kadeģe